

[Undervisningsministeren]

derfor kun til at indgå i uddannelsen i den udstrækning, det i forvejen er del af undervisningen i det planlagte forløb.

Lovforslaget forventes at medføre øgede udgifter til undervisning m.v. på i alt 65 mio. kr.

Spørgsmålet om merudgifter i forbindelse med den fri ungdomsuddannelse har været drøftet med de kommunale organisationer. Spørgsmålet vil blive løst i forbindelse med forhandlingerne om bloktilskudsregulering.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, tillader jeg mig at anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 23/3 94 om frikommuneprojektet.

(Redegørelse nr. R 14).

Indenrigsministeren (Birte Weiss):**1. Frikommuneprojektets formål og tilrettelæggelse.**

Frikommuneprojektet blev sat i værk i 1985 og afsluttedes med udgangen af 1993. Gennem deltagelse i frikommuneprojektet fik udvalgte kommuner mulighed for at afprøve nye styreformers og nye modeller for kommunal opgaveløsning med det formål *at øge det kommunale selvstyre, at opnå en bedre tilpasning af det kommunale styre til de lokale forhold, at forbedre servicen for borgerne og at forbedre ressourceudnyttelsen i den kommunale virksomhed.*

Oprindeligt blev 22 kommuner og 5 amtskommuner udpeget som frikommuner. I 1988 blev antallet af frikommuner udvidet til i alt 30 kommuner og 6 amtskommuner.

Frikommunerne har i forsøgsperioden indsendt i alt 880 forsøgsider. Af disse er 390 blevet godkendt som grundlag for forsøg. 90 forsøgsforslag har kunnet gennemføres efter allerede gældende lovgivning – altså uden brug af forsøgsbestemmelserne i frikommuneloven. 300 forsøgsforslag er blevet trukket tilbage af kommunerne selv, medens 100 ønsker om forsøg er blevet afslået.

Det retlige grundlag for frikommuneforsøgene er blevet tilvejebragt i én forsøgslov – frikommuneloven. Indenrigsministeriet har – som koordinator for frikommuneprojektet –

foranlediget, at der blev fremsat ændringsforslag til loven, efterhånden som frikommunernes forsøgsønsker har nødvendiggjort dette. Herudover har der som grundlag for hvert enkelt forsøg skullet foreligge et frikommuneregulativ, som var vedtaget af kommunalbestyrelsen og godkendt af vedkommende minister.

2. Frikommunernes forsøgsaktivitet.

Frikommuneforsøgene har i forbindelse med det informationsmateriale, som Indenrigsministeriet løbende har udsendt til frikommuner og ministerier om forsøgsaktiviteten, været opdelt i følgende grupper: Skole og fritid, Miljø og teknik, Kommunens styre og økonomi m.v., Social og sundhed samt Beskæftigelse og erhverv.

På skole- og fritidsområdet, der har været det markant største forsøgsområde inden for frikommuneprojektet, er gennemført i alt 153 forsøg. Hovedparten af forsøgene har omhandlet folkeskolen. Som eksempler på forsøg vedrørende folkeskolens styrelse kan nævnes forsøg med skolekommissionernes og skolenævnernes – og senere skolebestyrelsernes – sammensætning og kompetence. Der har ligeledes været stor interesse for at gøre forsøg med undervisningens tilrettelæggelse, f.eks. med lokal godkendelse af ikke-kursusdelt undervisning, med ikke-fagdelt undervisning og med udbud af valgfag.

På gymnasie- og HF-området har der bl.a. været gennemført forsøg med ændrede regler for optagelse af elever i gymnasierne, med enkeltfagskursernes styrelse og tilbudsstruktur, med nedlæggelse af skoleråd og med reglerne for befordringsgodtgørelse.

Endelig har der på fritidsområdet f.eks. været forsøg med forenklet procedure for holdoprettelse, med antallet af undervisningstimer og med holdstørrelser m.v. i forbindelse med fritidsundervisningen og med aldersgrænserne for deltagelse i ungdomsskoler, fritidsundervisning m.v.

Miljø- og teknikområdet omfatter forsøg på Miljø-, Bolig-, Energi-, Landbrugs- og Trafikministeriets områder. Forsøgsinteressen på Miljøministeriets område har først og fremmest samlet sig om to hovedgrupper af forsøg: decentralisering af zonalovskompetencen fra amtsrådene til kommunalbestyrelserne – ikke færre end 64 frikommuner og ikkefrikommuner har gennemført dette forsøg – og forkortel-